

7/6868
50.172

NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/6868 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP

CEVAP 1-2: Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri-TAY Projesi 1993 yılından itibaren Türkiye'deki arkeolojik yerleşim yerlerinin envanterinin çıkartılması ve ulusal ve uluslararası platformda paylaşılması amacına yönelik, bağımsız olarak ve gönüllü bilim insanları tarafından sürdürülen bir proje olup 2003 yılına kadar proje kapsamında yapılan çalışmalar her yıl rutin bir şekilde Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Söz konusu raporlar doğrultusunda tespit ve tescil çalışmaları ile aykırı uygulamalara ilişkin gerekli değerlendirmelerin yapılması için Bakanlığımızca ilgili Koruma Bölge Kurulu Müdürlükleri görevlendirilmiştir. Anılan proje kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar, ilgili kurumca il bazında değil coğrafi bölgeler bazında hazırlanarak Bakanlığımıza iletilmiş olup bu doğrultuda proje kapsamında hangi illerde ne kadar kültür varlığı tescil edildiğine dair Bakanlığımız envanter sisteminde, Türkiye geneli herhangi bir envanter kaydı bulunmamaktadır. Ancak Niğde ilinde söz konusu proje kapsamında 93 adet yerleşime ait bilgi bulunmaktadır.

Bununla birlikte TAY Projesi kapsamında 2003 yılından itibaren Bakanlığımıza iletilen herhangi bir başvuru bulunmamakta olup Türkiye genelinde proje ile saptanan yeni höyük ve diğer bulgulara ilişkin Bakanlığımız arşiv ve envanter sisteminde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

CEVAP 3: Ülkemizde bugünkü anlamda kültür mirasımızın ve kültürel çevremizin korunmasının temelleri 1951 yılında 5805 sayılı Kanun'la kurulan Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun çalışmaya başlamasıyla atılmıştır. 1973 yılında kültür ve tabiat varlıklarının korunması bakımı ve değerlendirilmesine ilişkin kavram ve yaklaşımları içeren, yeni tanımlar getiren, kurumsal düzenlemeleri oluşturan, Cumhuriyet döneminin ilk eski eserler yasası olan 1710 sayılı Kanun yürürlüğe girmiştir. 1983 yılında da giderek sit alanlarının ve korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının sayısının artmasının ülke bütününde korumanın bir merkezden idaresini olanaksızlaştırması nedeniyle yeni bir örgütlenmeye ihtiyaç duyulmuş ve halen yürürlükte olan 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu çıkarılmıştır. Dolayısı ile Türkiye arkeolojik yerleşmeleri, höyükler, Tümülüsler, anıtlar, mezarlıklar, ören yerleri ve yerleşmelerin belgelenmesi ilk kez TAY Projesi kapsamında gerçekleştirilmemiş, anılan mevzuat kapsamında ve mevzuatın yürürlüğe girdiği tarihlerde başlamıştır. Bakanlığımız envanter sisteminde 28/07/2016 tarihi itibarıyla 2863 sayılı Kanun kapsamında tescilli 15.668 adet sit alanı, 101.995 adet taşınmaz kültür varlığı bulunmaktadır. Ancak söz konusu kayıtlarda TAY Projesi kapsamında tescili yapılan kültür varlıklarına ilişkin herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

z.
A

